

СТАНОВИЩЕ

на проф. д.м.н. Георги Атанасов Тотков

относно дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
'доктор' на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“
в област на висше образование 4.0. *Природни науки, математика и информатика*
професионално направление 4.6. *Информатика и компютърни науки,*
докторантска програма по *Информатика*

Автор на дисертационния труд: ас. *Силвия Николаева Гафтанджиева*
Тема на дисертационния труд: *Модел и система за динамично оценяване на качеството във висшето образование*
Научни ръководители: проф. д-р *Росица Донева – ПУ*
проф. д.м.н. *Георги Тотков – ПУ*

На основание заповед № Р33-5996 от 16.12.2016 г. на ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научно жури (НЖ) по процедура за защита на *Силвия Николаева Гафтанджиева* – редовен докторант към кат. „Компютърна информатика“ на ФМИ. На основание на решение от заседание на НЖ (Протокол № 1.) и едновременно с това в качеството си на научен ръководител на С. Гафтанджиева, представям своето становище.

Най-напред, бих искал да споделя, че настоящият случай не е типичен за докторска защита и има своите особености.

На **първо място**, това е един от малкото на брой примери за *предсрочна защита на редовен докторант* в рамките на 3-годишния срок на докторантурата. Нещо повече, ако ФС на ФМИ не беше се „заиграл“ с процедурата (вкл. с нарушаване на законовия едномесечен срок за определяне на НЖ и дата на защита), защитата можеше да се състои в края на 2016 г. – предзащитата е проведена на 27.10.2016, а заповедта за определяне на НЖ и датата на защитата е издадена едва на 16.12.2016 г.

На **второ място**, на защита се явява докторантка, която не само *многкратно е „покрила“ количествените изисквания* по критериите за присъждане на ОНС „доктор“ (автор и съавтор е на повече от 20 публикации), но и в периода на докторантурата, е успяла да стане *основен член на научен екип към катедра „Компютърна информатика*, технически коректор и *съавтор на 8-томната монографична поредица „Електронното обучение“*, *незаменим участник и организатор в 4 успешни проекта на ПУ* (3 европейски и един университетски), и преподавател с огромно чувство на отговорност.

На **трето място**, резултати на дисертационното изследване (постановки, модели и софтуерни инструменти) са *експериментирани в ПУ* за динамично оценяване на качеството (ДОК) при изготвяне на доклади-самооценки за акредитационни процедури през 2016 г. (оценка на средата за провеждане на дистанционно обучение и на първата дистанционна магистърска програма на ПУ), за е-курсове (в Moodle), за анкетни проучвания, за проекти (FETCH) и др.

На **четвърто**, но не на последно място, тук става въпрос за докторант (в лицето на ас. С. Гафтанджиева), който се отличава с изключителна любознателност, постоянство, трудолюбие и прецизност (малка илюстрация на последното е фактът, че в рецензията комплект материали е последната – 89-та редакция на дисертационния труд!).

Поради горните обстоятелства ще си позволя за настоящия по-особен случай да използвам и по-нетрадиционна форма за излагане на становище относно материалите по защитата и за дисертационното изследване по същество.

Представеният от *Силвия Николаева Гафтанджиева* комплект материали на хартиен носител и електронен носител, е в съответствие с чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва необходимите документи.

Не се нуждае от аргументация фактът, че **първият аспект** на дисертационната тематика, свързана с оценка на качеството (ОК), е актуална и „гореща“ за почти всички области на икономиката и обществената практика – от производството на въоръжения, битова техника и софтуер, до предлагането и сертифицирането на услуги в образованието. Не така стои въпросът с **втория аспект** на тематиката – въпросът за *автоматизация на процесите за динамична оценка на качеството*, разглеждан от обща (теоретична) позиция, който не е достатъчно пълно представен и дискутиран в информационни източници. В тази връзка ще отбележа огромния труд, който се наложи да положи докторантката, за да изследва състоянието на изследванията в областта (в дисертацията са цитирани 215 информационни източници). Интересен е резултатът на проучването – не са известни сполучливи опити за формализация на проблема, изследван в дисертацията (напр. по *моделиране на методики за ДОК*), а европейските и американските агенции по акредитация на висшето образование (ВО) на практика *не използват автоматизирани системи и средства за ДОК*.

Основната трудност, която преодолява дисертационното изследване е – да се предложат решения (създаване на теория – вкл. модел и методика за ДОК, функционални спецификации и архитектура на софтуерна система за ДОК), приложими за различни предметни области. Постигнатите от докторантката резултати в това направление могат да се определят като **научни приноси**.

Предложените решения осигуряват възможности за моделиране и експериментирание на широк кръг от методики и процедури за вътрешно и външно ДОК в областта на ВО.

Свидетелство за последното са **приложните приноси** на дисертационното изследване създадени архитектура и софтуерен прототип на автоматизирана система за ДОК, концептуални и компютърни модели на методики на НАОА и реализирани софтуерни приложения в различни области, вкл. средства за динамично извличане, натрупване и обобщаване на данни (от университетска информационна инфраструктура), за ДОК на е-курсове (аспект „дистанционно обучение“ и „удовлетвореност на обучаваните“ в среда за е-обучение), за ДОК на уеб базирани представяния на проекти, и др.

Получените дисертационни резултати имат **сериозен потенциал за разпространение и мултиплициране**. В тази връзка напълно споделям перспективите (в по-близък по-далечен план) за развитие на тематиката, посочени от докторантката С. Гафтанджиева:

6 от публикациите по темата на дисертацията **са цитирани в 17 публикации** на други автори (без автоцитати), като 2 от цитиранията са на чуждестранен автор. Посочените 17 цитирания са доказателство за значимостта на постигнатите в дисертацията резултати.

В качеството си на научен ръководител на ас. С. Гафтанджиева потвърждавам, че нейният **личен принос** за провеждане на успешното дисертационно изследване и за получаване на посочените научни и приложни приноси, е безспорен.

Дисертационният труд и авторефератът отговарят напълно на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитие на академични състав на ПУ „П. Хилендарски“ и на съответните специфични правила на ФМИ. Качествата на дисертационното изследване, характерът и значимостта на постигнатите резултати приноси, както и демонстрираните възможности за тяхната практическа приложимост, ни дават основание да изразя без колебание **положително становище** относно присъждането на образователната и научна степен 'доктор' на ПУ „П. Хилендарски“ на ас. Силвия Николаева Гафтанджиева.

В заключение, убедено предлагам на уважаемото научно жури **да присъди образователната и научна степен 'доктор' на Силвия Николаева Гафтанджиева** в областта на висше образование *4.0. Природни науки, математика и информатика*, професионално направление *4.6. Информатика и компютърни науки*, докторантска програма по Информатика.

30.01.2017 г.

Изготвил становището:

(проф. д.м.н. Г. Тотков)